

Libret
en la
Explicació i Relació
de tot lo que conté la
Falla
de la plaça de les Escoles
Pies, Balnes, Torn, i
adyacentes.

Imprempta El Turia
Carrer del Salvador 29
VALENCIA

Ca. 1933

Al lector

Tant com si el hatges comprat
com si te 'l han regalat,
al fulletjar el llibret
pensarás ¿qui será el vat
o poeta que l'ha fet?

¿Será algún tío sabut
en ulleres, melenut,
xalina i gran sombrero
o será algún borinot
que no sabrá dir ni xut?

¿Será un escritor entés?
¿Será un trovaire de pes
o será algún mardanás
que de versos no sap res
i no pot eixir del pas?

¿Será jove o será vell...
No et calfes mes el cervell:
pues, com no 'ms costa treball,
jo te donaré un detall
i fins te diré qui es ell.

El que ha tingut l'humorá
de fer esta bunyolá
ningú ho sabrá mes que tú:
pues tinc paraula doná
de que no ho sapia ningú.

I com lo que s'ha de dir,
quant més pronte es diu millor,
sense romansos ni por
al moment me vas a oir:
açó ho escriu... ¡el autor!

No digues, per caritat,
quí 's el que fá este llibret:
pues, si ho sap «Lo Rat Penat»
i aplega a oits del jurat,
¡valgam la Moma, es tic net
i me quede sense 'l «plat»!

Explicació i Relació

Posa lector atenció,
per un moment ou i calla
i et faré l' explicació
i relació de la falla.

Dic al vore per ahí
a sertes polles de huf:
¡Valgam el gos de San Roc!
¡Si no han perdut el juí
els deu de faltar molt poc!

Per que tant de «desnudisme»
o «nudisme» o «despullisme»
me pareix que 's un abus:
i ací o ve un cataclisme»
o tots anem a «Jesús».

Yo comprenc que Eva i Adán,
anaren com estes van
i dingú ho prenguera a risa:
pues no existía el gabán
ni había eixit la camisa.

Pero hui qu' ham progresat
i fins l' «Aguila» ha inventat
qu' els tratjes se venguen fets,
me pareix un desbarat
que vullgám anar nuets.

Además que tot aixó
d' existir no te raó
i crec un gran barbarisme,
que fins la fé de batisme,
s' ensenya sens tó ni só.

Lo mateix que 's un pecat,
que fent encara frescor,
per lloir el «despullat»,
se queden erts de dolor
o peixquen un costipat

Perque que vatgen per casa
imitant als indios, passa;
pero davant de la gent,
no crec que siga... corrent,
¡per molta calor que fassa!

I comprenc que 's pose tóu
quan u porta tratje nóu,
pero, per lloir la pell,
eixe o no te cervell,
i sí en te, no 'n tindrà prou.

Mes on se sol abusar
i la juventud trau ratja,
ja te ho podrás reselar;
es per l' estiu, en la platja,
a la vora de la mar.

D' eixe mar blau, pur i net
per tot lo mon enaltit,
ans alegre i satisfet
i hui trist i avergonyit...
de lo que veu el pobret.

I es que 'l nudisme s' empenya
en conquerir nom i fama,
i es tant i tant lo que ensenya,
que fa que ardisca una penya
i que 'l mar s'ensenga en flama.

Perque, lector, si tu vas
alguna volta este estiu
i vetges... lo que vorás,
no cap ducte que dirás,
que 's sert lo que 'l vat te diu.

I es que com ell se desvela
per a que no gastem tela
i escasexen les pesetes,
s' ha fet en mes clientela
que 'ls tíos de les rodetes.

Pero en tantísim client
qu' ensenya el cuiro a la gent,
no 'n trovarás ni ú perfecte
perque 'l que no te un defecte,
es porque 'n te mes de cent.

Pues hian cosos xeperuts,
desgarbats, torts, sequeruts,
plens de bonys, talls, clots y plecs
i brasos llargs, prims i secs,
uns pelats i altres peluts.

I cames tan llarguerudes,
tan primes, seques i hosudes
se solen vorer allí,
que mires, penses i dudes
si es que son del Almudi.

I entre els hosos també hi ha
alguna qu' ensenya el greix
i lluíx la cansalá,
i per lo grosa pareix,
que 's el globo de «Milá».

Mes com la carn no te preu,
la gent jove es desinqueta
i en no menjar s'encasqueta;
pues, vol ser com un fideu
o com una rosquilleta.

I tens que saber, lector,
que si tu et quedes nuet,
al punt notes la frescor,
i en cambi allí, qui te fret,
se despulla i... sent calor.

Pues hi ha qui te la manía
de pendrer el banys de sol,
i allí se passa el sant día
fins que veu, en alegría,
que s' ha fet com el cerol.

I allí els vorás pasetjant
entre cants, veus, crits i risos
que 'l sol els esta torrant
per raere i per davant
com si foren llonganisses.

Per axió pues els falleros,
han fet de llens, cartó y palla
a tot eixa faramalla,
i sense pararse en peros...
els ha plantat en la falla.

I quant el foc, inclement,
hatja cremat a exia gent
tan bascosa i sastifeta,
voras com no hi ha... imprudent
que vullga anar en «porreta».

I aci lector pare jo:
pose punt i tire ralla:
pues ja saps la explicació
i relació de la falla.

Els ninost de la FALLA

Lo que aci han fet en paper
color, tela, fusta i gasa,
o soldrás vore en la plaça,
en lo camp, en lo carrer
i... tal vega dins de casa.

El «pollo fideu»:

Tratje de bany... alt i... prim,
¡molta planta i poc raim!

Les dels gats:

Sols en camisa i sabates
i gitaes en els gats,
¡no dubtes, eixes son gates!

La de la botitja:

Com sols sap veurer al morro,
ara te lo que desitja:
que 's agarrarse al pitorro
de la botitja.

La parella «negra».

Ans que 'm fases la pregunta
o que't «calfes el perob»,
sapies qu'els que hi ha a la punta
no's qu' els han fet de pegunta,
es que prenen banys de sol.

El «pollo codony».

En les ones ben marcaes
i acaminant a sacsacs
qu's lo mes «chic» i mes fí,
tant fadrines, com casaes,
se queden mig embobaes
mirant eixe figurí.

La atia del burro.

Du la falda tan curta
i está tan plena,
que putja dalt del burro
tot ho ensenya.
I si repares,
es fasil que li vetges...
¡les lligacames!

La «jamon» del goset.

Ni blanc, ni negre, ni roig,
ni mal, ni ben paregut,
ni ara, ni en sa joventut
dingun home li ha fet goig:
pero, en cambi tira el lleu
i fins pedría un sentit,
per un gos escarransit
i tan menut, que no es veu.

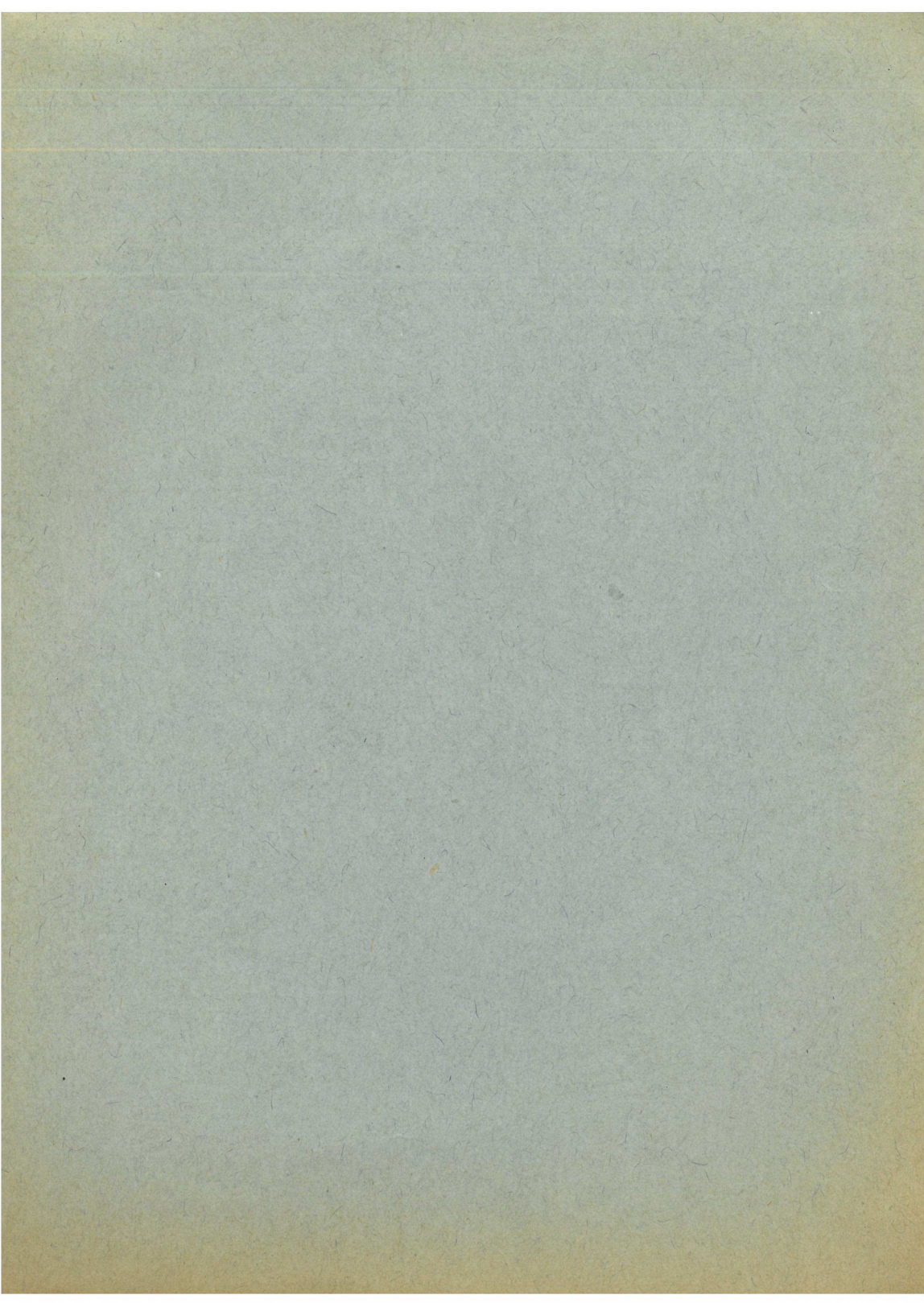
El Sol:

Tenim un sol tan ardent,
tan bascó i tan calent
que soflama... que ferix...
i de llevant a ponent
fins el ferro derritix.

I el «sinyor», desde 'l matí,
nos torra en tant gran verí
i en tanta fortor nos calfa,
que's clar, les xiques van hui,
pitjor que les de «Pentalfa».

Queda en cá per a tallar
tela fins el any que ve,
mes tens que considerar,
que'n lo que vares donar
per el llibret, ja está be.

FI.

LIBRARY

1919

1919

1919

1919

1919

LIBRARY
OF THE
BIBLIOTHECA

